

Rødovre landsby med Rødovregård og stien mod Damhusengen.

Et Rødovre, der er til at kende

I Forslag til Kommuneplan 2022-2034, har vi udpeget 15 meget forskellige kulturmiljøer i Rødovre Kommune. De sidste rester af den oprindelige Rødovre Landsby er til at forstå for de fleste, eksempler på vores store velfærdsbyggerier som Rødovre Kommunes del af Milestedet er måske mindre umiddelbare for alle, og Islevdal Erhvervs kvarter kræver det lidt vilje at forholde sig til som kulturmiljø for mange. Men der er en mening med dem alle.

Af Jesper Pagh, cand.arch., ph.d., stadsarkitekt i Rødovre Kommune
Fotos: Rødovre Kommune.

Det kan måske komme bag på nogen, der først og fremmest kender Rødovre som et sted, man kører igennem på Jyllingevej eller som hjemstedet for Rødovre Centrum, at der, midt i al den vidunderlige almindelighed som er forstaden, skulle være så meget kulturmiljø at beskæftige sig med. Men netop derfor – fordi by- og bygningskulturen i en klassisk velfærdsforstad som Rødovre, planlagt og udbygget efter alle kunstens regler i årtierne efter anden verdenskrig ikke altid melder sig med samme tydelighed som i en gammel købstad eller fæstningsby eksempelvis – er der særligt behov for at tage aktivt stilling til den, undersøge den, diskutere den og udpege den, så vi ved, hvad vi har med at gøre, når der som i disse år sker store forandringer af byen. Ikke så meget for byen og

bygningerne i sig selv måske, som for de mennesker, der bor og kommer til at bo i byen.

Vores aktuelle planstrategi – Rødovrestrategien – fra 2020 har bæredygtig omstilling som sit hele omdrejningspunkt og udpeger en række indsatser inden for fem områder: det miljømæssige, det økonomiske, det demokratiske, det kulturelle og det sociale område. Det er hér, kulturmiljøudpegningerne kommer ind i billedet. De er udpeget med KulturMiljø-metoden af et konsulentteam bestående af Arkitekturet, PlanScape, Binzer Landskab, COWI og Poul Sverrild i samarbejde med en følgegruppe bestående af repræsentanter fra kommunens plan-, landskabs- og bygningsafdelinger, lokalhistorisk arkiv, museer, grundejerforeninger og boligselskaber.

I Rødovre Kommune forventer vi, at indbyggertallet i løbet af 20'erne vil stige til ca. 47.000. Da byggeriet af Irmabyen startede i 2015, var det ca. 37.500 efter i starten af 1990'erne at have været nede at vende omkring de 35.000. Det er en befolkningstilvækst på godt 600 om året i gennemsnit over 15 år, og det lyder måske ikke af meget, men det bliver ikke desto mindre til 25 % over den samlede periode. På andre 15 år efter 2. Verdenskrig blev kommunens indbyggertal ganske vist tredoblet, så set i det lys er det jo ingenting. Men det var – som man siger – en anden tid. Da Børge Lorentzen og Niels Fosdal som hhv. stadsarkitekt og stadsingeniør havde ansvaret for kommunens store udvikling i 1950'erne og 1960'erne, var det på toppen af masterplanlægningens storhedstid, og

Islevdal.

foregik mere eller mindre på bar mark. Størstedelen af jorderne i Rødovre Kommune blev drevet som gartnerier og småbrug, hvilket har sat sit tydelige præg på vor tids bystruktur, hvor de mange små lodder med udgangspunkt i blokudskftningen af den gamle Rødovre Landsby ved Damhusengen i dag i rigt mål er tæt bebygget med række-huse, hvor der tidligere var rækker af drivhuse og frugttræer.

Siden Aage Knudsen åbnede Rødovre Centrum som landets første overdækkede indkøbscenter i 1966 har kommunen i princippet været fuldt udbygget – og befolkningstallet nåede da også sit foreløbige højdepunkt på knap 46.000 netop i disse år. Siden da lå bybilledet i store træk fast i 50 år indtil begyndelsen på Irmabyen i 2015, i dag er det omdannelse af den eksisterende by, der fuldstændig dominerer dagsordenen; der er ikke i praksis nye byggegrunde at inddrage. Identifikationen blandt kommunens borgere og politikere med 'det Rødovre vi kender' er stor, og kulturmiljøudpegningerne skal derfor også hjælpe os med at svare på, hvordan det Rødovre der om ti år vil se væsentligt anderledes ud, end Rødovre gør i dag, stadig vil være et Rødovre, der er til at kende.

Hvad er det egentlig, der gør Rødovre til Rødovre, og hvordan kan man kende byen på andet end de (naturligvis) røde vejskilte? Når 10. sæson af Borgen starter, og Birgitte Nyborg som formand for EU-Kommissionen flytter ind på Aage Knudsens Strøg i den færdigudviklede Gartnerby, hvordan

kan de internationale serieseere så med det samme se, at det ikke er på Grønttorvet i Valby eller i NærHeden i Hedehusene, hun bor?

Det ved vi ikke helt endnu, og det er måske også et dumt spørgsmål, men vi tror, at en del af svaret (i det mindste på, hvordan vi så skal formulere spørgsmålet) vil vise sig i arbejdet med at omsætte kulturmiljøbeskrivelserne i de kommende års byudvikling.

Væsentligt i det arbejde er naturligvis den politiske opbakning, og at vi har medarbejdere med en faglig og personlig interesse i og stor viden på området, så vi kan gå i dialog med alle dem, der i dag udvikler byen omkring os. For i modsætning til for 60 år siden, er det ikke de store masterplaner, der dikterer byudviklingen; kulturmiljøudpegningerne kan forhåbentlig være med til at kvalificere den.

Milestedet.

